Turkish Studies
Educational Sciences
Volume 14 Issue 3, 2019, p. 801-831
DOI: 10.29228/TurkishStudies.22808
ISSN: 2667-5609
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY
EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 07.03.2019 ***Accepted/Kabul:*** 10.06.2019

Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (26.05.2019)-Referee 2 (22.05.2019)

This article was checked by iThenticate.

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER ÜZERİNE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLER HAKKINDA BİR İNCELEME (2000-2017)

Fazıl ÖZMEN[*] - Ramazan SEVER[**]

ÖZ

Bu araştırma, Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının analizini yapmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma modeline dayalı doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada doküman analizi yöntemi genel tarama (literatür tarama) yapmak amacıyla seçilmiştir. Araştırmanın kapsamını, 2000-2017 yılları arasında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama sürecinde literatür taramasından yararlanılmıştır. Araştırmada literatür taramasıyla elde edilen 48 yüksek lisans ve 12 doktora tez çalışması değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen tezler; cinsiyete, yıllara, üniversitelere, enstitülere, anabilim dallarına, danışmanlarına, erişim durumlarına ve konu alanlarına göre içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmada doğal afetler ile ilgili olarak yapılan tezlerin sayıca çok olduğu ve büyük çoğunluğunun da yüksek lisans düzeyinde olduğu varılan sonuçlardandır. Araştırmada doğal afetler ile ilgili tezlerin yüzde sekseninin 2002-2015 yılları arasında yapıldığı görülmüştür. İncelenen tezlerde Türkiye'nin köklü üniversitelerinden Marmara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'nin ön plana çıkması varılan bir başka sonuçtur. Yüksek lisans ve doktora tezlerinde Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün diğer enstitülere göre, Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Tarih anabilim dallarının ise diğer anabilim dallarına göre önde olması ve tez türü danışmanlıkların çoğunluğunun profesör düzeyinde olması da ulaşılan sonuçlardandır. Araştırmada hazırlanan tezlerin büyük çoğunluğunun erişime açık olduğu görülmüştür. Yine hazırlanan tezlerde konu çeşitliliği olmakla beraber Kamu Yönetimi, Eğitim ve Öğretim, Coğrafya, İşletme ve Bilgisayar

[*] Doktora Öğrencisi, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, MEB, E-posta: fazilozmen@gmail.com

[**] Prof. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği ABD, E-posta: ramazan.sever@giresun.edu.tr

Mühendisliği konularının daha yaygın olduğu görülmüştür. Araştırmada doğal afetlere dair yurtdışında yapılmış tezlerle ilgili karşılaştırmalı çalışmalar yapılabileceği bir öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğal afet, doküman analizi, lisansüstü tez.

A STUDY ABOUT THE GRADUATE THESES CONDUCTED ON NATURAL DISASTERS IN TURKEY (2000-2017)

ABSTRACT

This research was carried out to analyze the graduate thesis studies on the natural disasters in Turkey. A document analysis method based on qualitative research model was used in the research. In this study, the document analysis model was selected for general screening (literature survey). The scope of the research consists of master's and doctoral theses conducted between 2000-2017. Literature survey was used in the data collection process. In the study, 48 master's and 12 doctoral theses which were obtained by literature review were evaluated. The theses examined in the research; sex, years, universities, institutes, branches of education, consultants, access status and subject areas were analyzed by content analysis method. In the research, it is concluded that there are a great number of theses related to natural disasters and most of them are at the graduate level. In the research, it was seen that eighty percent of the theses about the natural disasters have been made between the years 2002-2015. In the theses examined, Marmara, Gazi, İstanbul and Ankara Universities, which are the most well-known universities of Turkey stand outed. In master's and doctoral theses examined, the fact that the Institute of Social Sciences is ahead of the other institutes, that public administration, political science and history departments is ahead of other departments, and the majority of the thesis type consultancy are at the professor level is another result. In the research, it will be seen that the large majority of the theses prepared are open to access. Although there are a variety of subjects in the theses prepared, it is seen that Public Administration, Education and Teaching, Geography, Business Administration and Computer Engineering are more common. In the research, it has been recommended comparative studies can be made about natural disaster theses made abroad.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Natural disasters have affected all humanity since the existence of the Earth as events that cause great harm to people and the environment. It is not known when and where all these natural disasters will occur, and natural disasters can occur anytime, anywhere (Soydan and Alpaslan, 2014: 54). Atalay (2004: 118) defined that natural disaster are events that sometimes will causing loss of life and property, will occur by natural processes outside the human such as earthquake, volcanism, avalanche, flood, frost, drought and mass

movements. In the historical process, we can list natural disasters that cause deaths of people with destructive and harmful effects, as nature events such as earthquakes, landslides, volcanic eruptions, tsunami, storm, severe weather conditions, river floods, flooding, mass movements (landslides, rock fall, sludge flow, debris flow, lava flow and rock avalanches, etc.) hot wave, cold wave, wildfire, drought (Sever, 2018: 68).

Natural disasters occurred in different parts of the world at different times as unusual movements and attracted the attention of human beings throughout history. The most important reason for this interest is that natural disasters cause important consequences for human beings such as loss of life and property. In addition, with the increase of written and visual mass media, the fact that natural disaster on one side of the world is known and followed by people on the other end has increased the interest in these events. However, with the impact of globalization, the economic impacts of natural disasters anywhere in the world can cross the borders of the country and affect people in very remote countries. These reasons, which are generally emphasized, have made it inevitable to examine all aspects of natural disasters scientifically. Many studies have been conducted on natural disasters in many science and social sciences from geology to meteorology, from psychology to economy (Akar, 2013: 186). In the literature, we see many studies that examine natural disasters in Turkey with different dimensions (Akar, 2013; Bayram and Güler, 2016; Cin, 2010; Değirmenci and İlter, 2013; Demir and Aktaş, 2008; Ergünay, 2009; Ersoy, 2016; Genç, 2007; İçel, 2014; Kızıloğlu, Okuroğlu and Örüng, 2006; Küçükcan, 2008; Özgen, Ünaldı and Bindak, 2011; Özşahin, 2013; Sipahioğlu, 2012; Soydan and Alpaslan, 2014; Tokcan and Yiter, 2017; Turan and Kartal, 2012, Uzunçıbuk, 2009; Yavaş, 2001).

The rapid increase in the number of universities in Turkey has contributed to postgraduate education development orientation. Accordingly, a quantitative increase in scientific research in various fields has started. The theses prepared especially in the graduate education level made the greatest contribution to this numerical increase (Güven and Özçelik, 2017: 697). Today, this increase makes it difficult for the researchers' work who will make new studies to determine the general appearance and tendency in such studies that increased quantitatively. In this respect, it is very important that examined, interpreted, evaluated, be systematically handled from a holistic perspective the studies conducted in a specific field, in terms of guiding researchers in future (Kahyaoğlu, 2016a: 51). The examination of scientific theses in a field can tell us the general framework, depth and prevalence of that field, and which topics are discussed, can give us a portrait of that area (Özbey and Şama, 2017: 214; Karadağ, 2009: 76). For these reasons, it is important to conduct studies examining graduate theses. There are many studies examining all or some of the graduate theses that carried out in different fields within different institutions in higher education institutions in Turkey (Ayaz, Behçet and Söylemez, 2015; Değirmençay and Cin, 2016; Doğru, Gençosman, Ataalkın and Şeker, 2012; Erdoğmuş and Çağıltay, 2009; Geçit and Şeyihoğlu, 2011; Güven, et. al., 2014; Güven and Özçelik, 2017; Kahyaoğlu, 2016a; Kahyaoğlu, 2016b; Karadağ, 2009; Karkın, 2011;

Kaymakçı and Er, 2009; Özbey and Şama, 2017; Özenç and Özenç, 2013; Polat, 2017; Sever, Durkan and Uludüz, 2016; Sönmez, 2017; Sümer, 2009; Şahin, Yıldız and Duman, 2011; Şahin, Çetinoğlu and Ayvaz, 2013; Tepe, 2018; Timur, Yılmaz and Timur, 2014; Uygun, 2012). However, there are no any studies in the literature examining graduate theses about natural disasters. In this respect, the lack of a comprehensive assessment of the graduate theses about natural disasters in terms of some variables (gender, year, university, institute, department, research consultant, access status and subject area) was seen as a deficiency in the field and this research has tried to eliminate the deficiency in this field. Hence, the question of *"how is their distributions according to some variables of graduate theses on natural disasters in Turkey?"* constitutes the problem sentence of this research. Also, in the study was searched questions about how it is scattered the theses on the natural disasters in Turkey according to (i) gender, (ii) year, (iii) universities, (iv) institutes, (v) department, (vi) consultant, (vii) access status and (vii) subject areas.

Method

In this research was used document analysis method based on qualitative research model about to do analysis of graduate theses on natural disasters in Turkey. "Document analysis involves the analysis of written materials that containing information about the phenomenons that are intended to be investigated." (Yıldırım and Şimşek, 2016: 189). In this research, document analysis was chosen in order to make general review (literature survey). Here, the general trends in the thesis studies related to natural disasters are examined through document analysis, the theses examined are classified according to their specific characteristics (year, author, consultant, etc.) and the obtained data are presented in graphs.

Data Collection and Analysis

In the research, literature survey was used during data collection process. In this process, first of all, the keyword natural disaster, which constitutes the research problem, was searched at The National Thesis Center of Council of Higher Education in Turkey and theses made in this field were determined. Here, the thesis titles were scanned the concept of "natural disaster", which is only one type of disaster, and a search was not made on titles that could be subject to different studies that do not directly involve the concept of natural disaster, reflecting other dimensions of the subject such as "disaster and disaster management". The data of theses that the few, that cannot be accessed related to the research subject at The National Thesis Center of Council of Higher Education in Turkey were collected electronically from the libraries of ULAKBIM and universities.

The universe of this study consists of master's and doctoral theses on natural disasters made in Turkey, the sample of the study consists of master's and doctoral theses on natural disasters that completed including 2017 and obtained from The Turkish Academic Network and Information Center (ULAKBIM), The National Thesis Center of Council of Higher Education in Turkey and the libraries of universities electronically. In this research, 48 master and 12 doctoral dissertations obtained from literature survey were evaluated. The theses

reached in the research, were examined separately in the form of master and doctorate within the framework of the research problem. Theses examined within the scope of the research, were analyzed by content analysis method, according to gender, years, universities, institutes, departments, consultants, access statuses and subject areas. The data obtained as a result of the analysis have presented with graphs.

Conclusion, Discussion and Recommendations

As of the end of 2017, it was seen that a total of 60 theses(including 48 master's theses and 12 doctoral theses) were prepared about natural disasters. The majority of theses about natural disasters are at the master level, and this situation can be explained by structuring in the form of master program in the first phase of the graduate education, and in the form of doctoral program in the second phase of the graduate education (Kaymakçı and Er, 2009: 176) and also, this situation can be explained by keeping the academic doctorate staff more limited in proportional distribution. It is also remarkable that the number of theses about natural disasters is quite high. Namely, natural disasters are events that can cause enormous destructions in a very short time, and that millions of people face disasters and its consequences every year. All kinds of natural disasters throughout the year affect different parts of the world. Natural disasters have existed since the existence of our world, and have affected all human beings and humanity throughout history by the dimensions economic, political, sociological, psychological, etc. (Soydan and Alpaslan, 2014: 53). Therefore, natural disasters have been the subject of many researches, conferences, panels and symposiums and it continues to be.

When the distribution of theses about natural disasters is examined by gender, it is seen that the number of male researchers preparing thesis is higher than female researchers. When the distribution of theses about natural disasters is analyzed by years, it can be said that theses related to natural disasters are especially concentrated between 2002-2015. In addition, it is remarkable that start to increase thesis studies that examined natural disasters, and which are directly related to natural disasters after 2000. This situation can be explained by the natural disasters that it effect large in Turkey before 2000. When it has looked at the years 1990-2003, it seen that 13 big natural disasters occurred in Turkey and 19,964 people lost their lives as a result of these disasters, 55,802 injured, 1,078,200 people left homeless and Turkey has suffered economic losses of around $ 18 billion. Especially after the İzmit Gulf earthquake that affected 15 million people on August 17, 1999, the question 'What kind of disaster management should be?' began to be questioned in public opinion and a significant increase was observed in academic and scientific studies on the subject (Ergünay, 2007: 2-3).

When the distribution of theses about natural disasters is analyzed according to universities, it was concluded that Marmara, Gazi, İstanbul and Ankara Universities from established(old) universities in Turkey gained weight in the theses prepared. In addition, Marmara and Gazi Universities are the main focus of the theses prepared, also and the universities in the Marmara Region are the main focus of the theses prepared. This situation can be explained in relation

to the İzmit-Golcuk earthquake of 17 August 1999. Namely, the absence of an effective disaster management system prior to 2000 have begun to change after the 17 August 1999 Gölcük earthquake, and it is star to being discussed how a qualified disaster management system should be. Particularly in some provinces where the Marmara earthquake was effective, there were positive developments regarding effective disaster management system applications (Demirci and Karakuyu, 2004: 92). In this context, the disaster management centers have been opened by Sakarya, Düzce, İstanbul and Bursa governorships, and the Disaster Management Application and Research Centers have been opened by in higher education institutions such as İstanbul University, İstanbul Technical University and Sakarya University. Similary, associate, undergraduate and graduate level programs such as Disaster management, Emergency and disaster management have been opened in different departments of these universities, and natural disasters have been the subject of research in scientific meetings such as congresses, symposiums etc.

When the distribution of theses about natural disasters is analyzed according to institutes, in the theses prepared, it is one of the results reached that the Institute of Social Sciences is ahead of the other institutes. This situation, it can be said that it was due to the fact that fewer theses were prepared in the Educational Sciences Institutes that started to be established after 2000, according to previously established Institutes of Social Sciences, and also, it can be said that it is due to the fact that Social Sciences Institute include a broad interdisciplinary academic research area within their own structure (Şahin, et al., 2013: 503). In the research, the diversity of institute types in graduate theses prepared about natural disasters is also another result reached. Disasters were expressed as a physical process occurred result of unexpected nature events according to the widely prevailing theoretical approach in disaster research in the 1960s and 1970s. This approach has changed since the 1980s, and the approach that disasters cannot be expressed only by natural processes and that political, socio-economic and political factors have an indispensable importance in explaining disasters has gained importance (Degg, 1994; as cited in Balta and Paker, 1999: 39). This situation provided the examination of natural disasters a broad interdisciplinary academic research area framework in different institutes and units in universities.

When the distribution of theses about natural disasters is examined according to departments, it was concluded that public administration, political science and history departments takes first place in the theses prepared. This situation are linked to their role that disaster management systems and government policies in minimizing the harmful effects of natural disasters.

When the distribution of theses about natural disasters is examined according to consultant, it will be seen that the majority of consultants are at professor level in the theses prepared. This situation, it can be explained as a result of reflection in the academic field that the impacts of natural disasters on societies, especially loss of life and property and economic, social and psychological impacts. Also, in the doctoral theses prepared, it is a remarkable situation that the lack of a

study conducted under the consultancy of the doctor lecturer, and that there is only one study under the title of assistant professor.

When the distribution of theses about natural disasters is examined according to access statuses and years, it will be seen that the large majority of the theses prepared are open to access. Some of the theses are not accessible because of the authors want to evaluate their studies in different fields(articles, books, etc.). Also, this situation can be explained for reasons such as The National Thesis Center of Council of Higher Education in Turkey has been passed to electronic applications since 2006, the authors may have broken from academic studies and neglect of the legal process by the author regarding the accessible of theses, if the thesis is accessible, concern that the author may have distressed academically (Şahin, et al., 2013: 504).

When the distribution of theses about natural disasters is examined according to subject areas, although there is a variety of subject areas in the prepared theses, it will be seen that subject areas such as Public Administration, Education and Training, Geography, Business Administration and Computer Engineering gained weight. Especially "Public Administration" subject area takes first place in the theses prepared. In other words, natural disasters can be the main cause that sudden destruction of the resources created by the society together, the loss of life, and economic, political and social crises. Therefore, in order to combat natural disasters, to minimize post-disaster losses, and to reduce disaster risk should be established an effective disaster management system, should be created disaster awareness, and should be established appropriate public policies by the states. This gives us the answer to the question that "why gained weight the subject area of Public Administration in the theses prepared about natural disasters?"

In the research, a retrospective 17-year period related to natural disasters was evaluated, and in the scope of the research, it were also evaluated master and doctorate theses about natural disasters obtained electronically from The Turkish Academic Network and Information Center (ULAKBIM), from The National Thesis Center of Council of Higher Education in Turkey and from the libraries of the universities. Based on the findings and results of this research, we can make the following recommendations.

- In the research, theses titled "natural disaster" concept have been examined, and in future research, thesis studies that reflect other aspects of the subject such as, disaster, disaster management can be done.
- Because only domestic studies are evaluated in the research, comparative studies can be made about natural disaster theses made abroad.
- In addition to the graduate theses examined in the research, it can be done studies in which articles, papers, books, etc. researches about natural disasters are examined.

Keywords: Natural disasters, document analysis, graduate thesis.

Giriş

Doğal afetler, insanlara ve çevreye büyük zararlar veren olaylar olarak, Dünya'nın varoluşundan itibaren tüm insanlığı etkilemiştir. Bütün bu doğal afetlerin ne zaman, nerede olacağı bilinmemekte ve her zaman, her yerde ortaya çıkabilmektedir. Her sene doğal afetler sebebiyle milyonlarca insan etkilenmekte, çok sayıda can ve mal kaybı olmakta ve milyarlarca dolarlık maddi kayıp oluşmaktadır. Doğal afetler, alt ve üst yapılarda yıkımlara neden olmanın yanında, doğal afet sonrasında oluşabilecek bulaşıcı ve salgın hastalıklara, ulaşım ve haberleşme sorunlarına da sebep olabilmektedir. Ayrıca eğitim-öğretimi sekteye uğratmakta, emniyet hizmetlerini olumsuz yönde etkilemekte, barınma, yeme ve içme sorunlarını doğurmaktadır (Soydan ve Alpaslan, 2014: 54). Tarihsel süreçte, yıkıcı ve zararlı etkileri ile insanların ölümlerine neden olan doğal afetleri; "depremler, heyelanlar, volkanik patlamalar, tsunami, fırtına, şiddetli hava koşulları, nehir taşkınları, su baskını, kütle hareketleri (toprak kayması, kaya düşmesi, çamur akması, moloz akıntısı, lav akıntısı ve kaya çığları vb.) sıcak dalga, soğuk dalga, orman yangını, kuraklık gibi doğa olayları" şeklinde sıralayabiliriz (Sever, 2018: 68).

Atalay (2004: 118) doğal afeti; "deprem, volkanizma, çığ, sel, don olayı, kuraklık ve kütle hareketleri gibi insan iradesi dışında doğal süreçlerle meydana gelen, bazen can ve mal kaybına yol açan olaylar" şeklinde tanımlamaktadır. Şahin ve Sipahioğlu'na (2002) göre ise "doğal afetler, insan eliyle olmayan toplumun sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel etkinliklerini olumsuz yönde etkileyen, önemli ölçüde can ve mal kaybına neden olan ağırlıklı olarak ya da tamamen doğal etkenlerin neden olduğu, doğal tehlikelerle ortaya çıkan olaylar olarak" tanımlamaktadır. Bu olaylardan ilk akla gelenler deprem, volkanizma, heyelanlar, tsunami, kaya düşmesi, kasırgalar, çamur akıntısı, fırtınalar, kuraklık, hortumlar, dolu yağışları, yıldırım düşmesi, don, sis, çığ, tipi şeklinde sıralanabilir (Değirmenci ve İlter, 2013: 280).

Doğal afetleri sınıflandırmak ve adlandırmak oldukça zordur. Çünkü doğal afetlere neden olan doğal tehlikeler neden ve sonuç ilişkileri bağlamında iç içe geçmiş durumdadır. Doğal afetleri, yer kökenli (volkanik faaliyetler, deprem, kütle hareketleri, tsunami), atmosfer kökenli (fırtına, sel, iklim değişikliği, kuraklık, aşırı sıcak ve soğuklar) ve biyolojik kökenli (böcek istilası, salgın hastalıklar, orman ve çalı yangınları) afetler olmak üzere üç grupta değerlendirebiliriz (Sipahioğlu, 2012: 46). Bir diğer sınıflandırmaya göre de doğal afetler; doğa olaylarına göre jeofiziksel (volkanik faaliyetler, deprem, kütle hareketleri, göçük, heyelan ve çökme), meteorolojik (fırtına, tropik fırtına, ekstratropik fırtına, hortum, tornada, kasırga ve yerel fırtına), hidrolojik (sel, taşkın, ani su baskını) ve iklimsel olaylar (donma, aşırı uç değerlerdeki sıcaklık, sıcak hava dalgası, aşırı kış koşulları, kuraklık, söndürülmesi zor yangın) olarak dört grupta incelenmektedir (Natural Catastrophe Service, 2011; akt. Akar, 2013: 187). Küçükcan (2008: 40)'a göre ise doğal afetler; "deprem, sel, tayfun, kasırga, hortum, çığ düşmesi, toprak kayması ve volkanik faaliyetler" altında toplanabilir. Genel olarak ülkemizdeki etkin doğal afetleri; depremler, heyelan ve kaya düşmeleri, su baskınları, yangınlar, diğer afetler (fırtına, tsunami, çığ ve volkanik faaliyetler vb.) olarak sınıflayabiliriz. Ayrıca meydana geliş hızlarına göre doğal afetleri; "ani gelişen ve yavaş gelişen afetler olarak iki ana gruba da ayırabiliriz. Ani gelişen doğal afetlerin meydana gelebilecekleri tahmin edilebilmiş olsa bile, kesin olarak hangi gün ve saatte meydana gelebilecekleri bilinememekte ve olayların kayıpları aniden meydana gelmektedir. Bu tür afetlere depremler, volkanik faaliyetler, çığ ve kaya düşmeleri, fırtına, tayfun, su baskını gibi olaylar örnek olarak gösterilebilir. Yavaş gelişen doğal afetlerde ise afet bir anda ortaya çıkmamakta, zaman içerisinde yavaş yavaş kayıplar meydana getirdiği için koruyucu ve önleyici tedbirleri almak daha kolay olmaktadır. Bu tür afetlere, çevre kirlenmesi, kuraklık, erozyon, orman tahribatı, deniz suyu yükselmesi ve bataklıkların kuruması gibi olaylar örnek olarak verilebilir" (Uzunçıbuk, 2009: 18-19).

"Doğal afetler dünyanın farklı yerlerinde, farklı zamanlarda olağan dışı hareketler olarak meydana gelmiş ve tarih boyunca insanoğlunun ilgisini çekmiştir. Bu ilginin en önemli sebebi, doğal

afetlerin insanoğlu için can ve mal kaybı gibi önemli sonuçlara neden olmasıdır. Ayrıca yazılı ve görsel kitle iletişim araçlarının artışıyla dünyanın bir ucundaki doğal afet olayının diğer ucundaki insanlar tarafından bilinir ve takip edilir olması bu olaylara olan ilgiyi daha da arttırmıştır. Bununla birlikte küreselleşmenin etkisiyle dünyanın herhangi bir yerindeki doğal afet olayının ekonomik etkileri ülke sınırlarını aşarak, çok uzak ülkelerdeki insanları da etkileyebilmektedir. Genel olarak vurgulanan bu nedenler, doğal afetlerin bilimsel olarak her yönüyle incelenmesini kaçınılmaz kılmıştır. Jeolojiden, meteorolojiye, psikolojiden ekonomiye birçok fen bilimi ve sosyal bilim alanında doğal afetleri konu alan önemli çalışmalar yapılmıştır" (Akar, 2013: 186). Literatür incelendiğinde, Türkiye'de doğal afetleri farklı boyutlarıyla inceleyen birçok çalışma karşımıza çıkmaktadır (Akar, 2013; Bayram ve Güler, 2016; Cin, 2010; Değirmenci ve İlter, 2013; Demir ve Aktaş, 2008; Ergünay, 2009; Ersoy, 2016; Genç, 2007; İçel, 2014; Kızıloğlu, Okuroğlu ve Örüng, 2006; Küçükcan, 2008; Özgen, Ünaldı ve Bindak, 2011; Özşahin, 2013; Sipahioğlu, 2012; Soydan ve Alpaslan, 2014; Tokcan ve Yiter, 2017; Turan ve Kartal, 2012, Uzunçıbuk, 2009; Yavaş, 2001).

Türkiye'de üniversite sayısının hızla artması lisansüstü eğitime yönelimin gelişmesine katkı sağlamış, buna bağlı olarak çeşitli alanlarda gerçekleştirilen bilimsel araştırmalarda da sayısal bir artış gerçekleşmeye başlamıştır. Özellikle lisansüstü eğitim basamağında hazırlanan tezler bu sayısal artışa en büyük katkıyı sağlamıştır (Güven ve Özçelik, 2017: 697). Yaşanan bu artış günümüzde yeni çalışma gerçekleştirecek bilim insanlarının nicel olarak çok sayıdaki araştırmalarda genel görünümün ve eğilimin ne olduğunu saptama çalışmalarını zorlaştırmaktadır. Bu bakımdan "belirli bir alanda yapılmış çalışmaların sistematik bir şekilde bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması, incelenmesi, yorumlanması ve değerlendirilmesi gelecekte çalışma yapacak araştırmacılara yol göstermesi açısından oldukça önemlidir" (Kahyaoğlu, 2016a: 51). Bir alanda yapılmış bilimsel tezlerin analiz edilmesi o alanın genel çerçevesini, derinliğini ve yaygınlığını, hangi konulara ne kadar değinildiğini ortaya koyabilir ve o alanın portresini bize gösterebilir (Özbey ve Şama, 2017: 214; Karadağ, 2009: 76). Bu gerekçelerle, lisansüstü tezleri inceleyen çalışmaların yapılması önem kazanmaktadır. Ülkemizde yükseköğretim kurumlarında farklı enstitüler bünyesinde farklı alanlarda gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin tamamını ya da bir kısmını inceleyen pek çok çalışma bulunmaktadır (Ayaz, Behçet ve Söylemez, 2015; Değirmençay ve Cin, 2016; Doğru, Gençosman, Ataalkın ve Şeker, 2012; Erdoğmuş ve Çağıltay, 2009; Geçit ve Şeyihoğlu, 2011; Güven, vd., 2014; Güven ve Özçelik, 2017; Kahyaoğlu, 2016a; Kahyaoğlu, 2016b; Karadağ, 2009; Karkın, 2011; Kaymakçı ve Er, 2009; Özbey ve Şama, 2017; Özenç ve Özenç, 2013; Polat, 2017; Sever, Durkan ve Uludüz, 2016; Sönmez, 2017; Sümer, 2009; Şahin, Yıldız ve Duman, 2011; Şahin, Çetinoğlu ve Ayvaz, 2013; Tepe, 2018; Timur, Yılmaz ve Timur, 2014; Uygun, 2012). Ancak literatürde doğal afetler ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bakımdan, doğal afetler ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin bazı değişkenler (cinsiyet, yıl, üniversite, enstitü, anabilim dalı, araştırma danışmanı, erişim durumu ve konu alanı) açısından kapsamlı bir değerlendirmesinin yapılmamış olması alanda bir eksiklik olarak görülmüş ve bu araştırma ile bu alandaki eksiklik giderilmeye çalışılmıştır. Buradan hareketle, *"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının bazı değişkenlere göre dağılımları nasıldır?"* sorusu bu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır. Araştırmada Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılmış tezlerin; (i)cinsiyete, (ii)yıla, (iii)üniversitelere, (iv)enstitülere, (v)anabilim dallarına, (vi)danışmanına, (vii)erişim durumlarına ve (viii)konu alanlarına göre nasıl bir dağılım gösterdiği sorularına cevap aranmıştır.

Yöntem

Bu araştırmada Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının analizini yapmak üzere nitel araştırma modeline dayalı doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. "Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizinin kapsar." (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 189). "Doküman analizi sürecinde, bir araştırmacı öncelikle amacına yönelik mevcut kaynakları toplar, her bir kaynağı dikkatlice okur

gerekli bilgileri not alır ve aldığı notlardan yola çıkarak bazı değerlendirmelerde bulunur." (Çepni, 2014: 115). Bu araştırmada doküman analizi yöntemi genel tarama (literatür tarama) yapmak amacıyla seçilmiştir. Burada doküman incelemesi yoluyla doğal afetlerle ilgili tez çalışmalarında genel eğilimlerin neler olduğu irdelenmiş, incelenen tezler belirli(yıl, yazar, danışman vb.) özelliklerine göre tasnif edilmiş ve elde edilen veriler grafikler halinde sunulmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama sürecinde literatür taramasından yararlanılmıştır. Bu süreçte ilk olarak araştırma problemi ile ilgili anahtar kelimelerin seçilmesi gerekir. Ardından ilgili veri tabanına ulaşılmaya çalışılır (McMillan ve Schumacher, 1984; akt. Balcı, 2016: 79). Bu bağlamda, öncelikle araştırma problemini oluşturan "doğal afet" anahtar kelimesi YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde taranmış ve bu alanda yapılmış tezler tespit edilmiştir. Burada sadece bir afet türü olan insan kaynaklı olmayan afet, "doğal afet" kavramı üzerinden tez başlıkları taranmış, "afet, afet yönetimi" gibi konunun başka boyutlarını yansıtan, doğal afet kavramını doğrudan içermeyen, farklı çalışmalara konu olabilecek başlıklar üzerinden bir tarama yoluna gidilmemiştir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde araştırma konusuna ilişkin erişilemeyen az sayıdaki tezlere ait verilerse Ulakbim ve üniversitelerin kütüphanelerinden elektronik ortamda toplanmıştır. Bu çalışmanın evrenini Türkiye'de doğal afetler hakkında yapılmış yüksek lisans ve doktora tezleri; örneklemini ise doğal afetler hakkında ULAKBİM, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve üniversitelerin kütüphanelerinden elektronik ortamda elde edilmiş, 2017 yılı dâhil olmak üzere tamamlanmış yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır. Araştırmada literatür taramasıyla elde edilen 48 Yüksek lisans ve 12 doktora tez çalışması değerlendirilmiştir. Araştırmada ulaşılan tezler araştırma problemi çerçevesinde yüksek lisans ve doktora şeklinde ayrı ayrı incelenmiştir. Araştırma kapsamında incelenen tezler; cinsiyete, yıllara, üniversitelere, enstitülere, anabilim dallarına, danışmanlarına, erişim durumlarına ve konu alanlarına göre içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen veriler grafiklerle sunulmuştur.

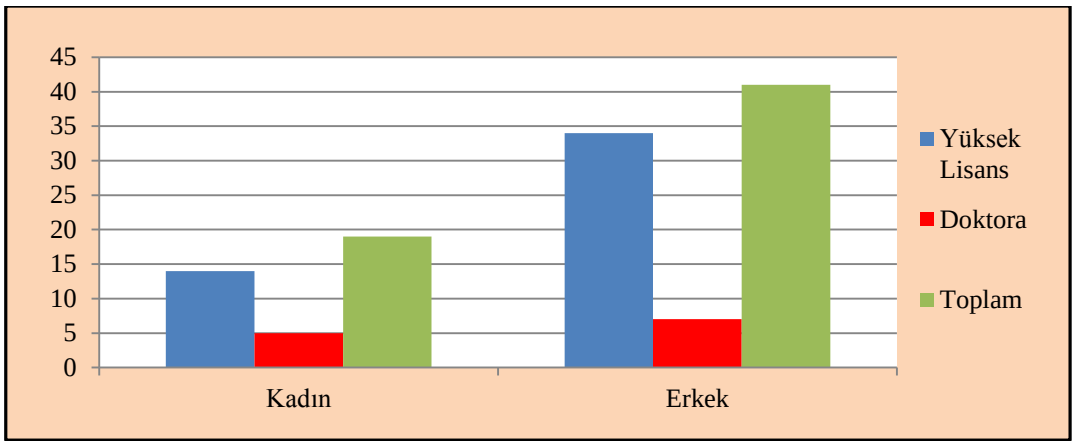
Bulgular

Tablo 1'de Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin cinsiyete göre dağılımlarının yüzdelik oranları ve frekansları gösterilmiştir.

Tablo 1. Tezlerin Cinsiyete Göre Dağılımlarının Yüzdelik Oranları ve Frekansları

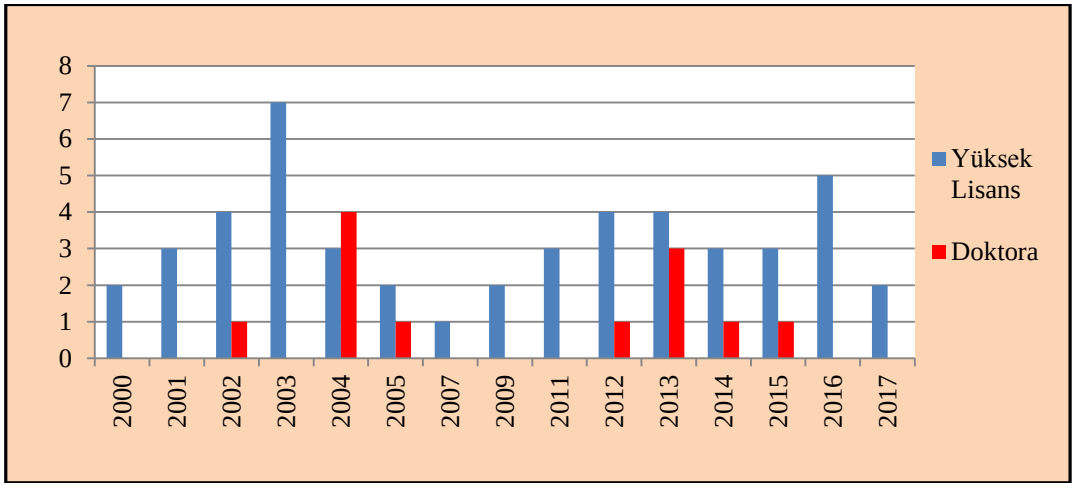
Cinsiyet	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kadın	14	29.2	5	41.7	19	31.7
Erkek	34	70.8	7	58.3	41	68.3
Toplam	48	100	12	100	60	100

Araştırmada öncelikle *"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının cinsiyete göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin cinsiyet durumları incelendiğinde yüksek lisans tezlerinde %70.8(34) oranında erkek araştırmacıların, %29.2(14) oranında kadın araştırmacıların olduğu, doktora tezlerinde ise %58.3(7) oranında erkek araştırmacıların %41.7(5) oranında ise kadın araştırmacıların olduğu görülecektir (Tablo 1). Bu durum kadın ve erkek araştırmacıların doktora araştırmalarında eşite yakın bir orana sahip olduklarını, ancak toplamda erkek araştırmacıların %68.3(41) oranla kadınlardan [%31.7(19)] daha fazla araştırmaya sahip olduklarını göstermektedir (Grafik 1).

Grafik 1. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin cinsiyete göre dağılımları

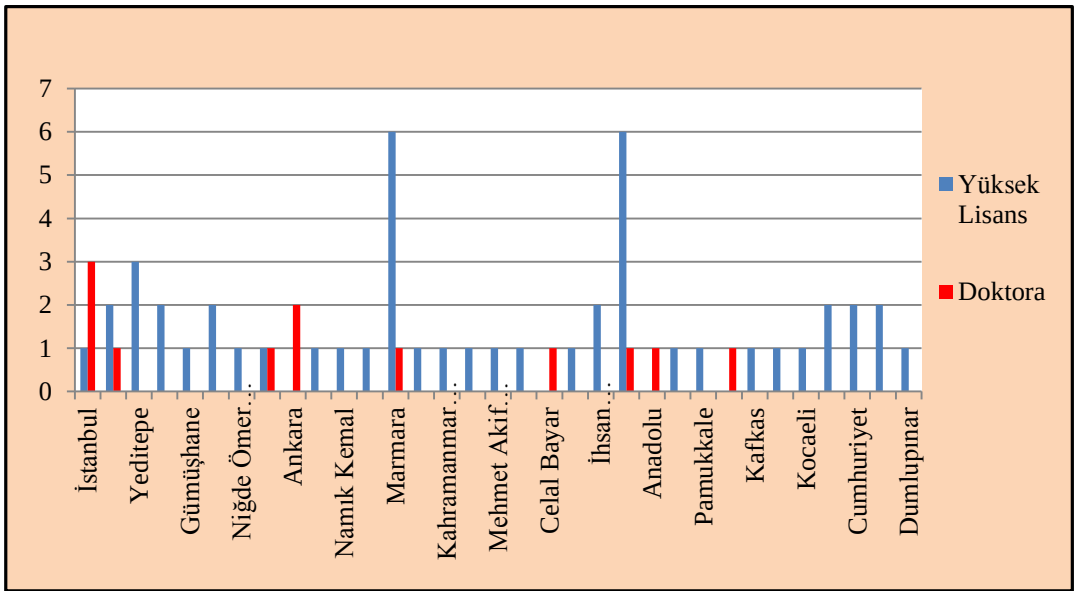
Grafik 2'de Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin yıllara göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 2. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin yıllara göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında*"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının yıllara göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Grafik 2 incelendiğinde, doğal afetlere yönelik yapılan yüksek lisans tezlerinin ilk olarak 2000 yılında yapıldığı ve bu tezlerde 2000 yılından itibaren ise kademeli bir artış olduğu görülmüştür. 2003 yılında yedi tezle en yüksek orana ulaşılmış ve sonrasında genelde dalgalı bir seyir izlemiştir. Doktora tez çalışmalarında 2000-2001 yılları içinde herhangi bir çalışma görülmemiş ve dört tezle 2004 yılı itibariyle en yüksek orana ulaşılmıştır. 2007-2011 yılları arasında ise herhangi bir çalışma olmamış, buna mukabil 2012-2015 yıllarında toplamda altı çalışma yapılmış, sonrasında yapılmamıştır. Ayrıca gerek yüksek lisans gerekse doktora düzeyinde 2006, 2008 ve 2010 yıllarında herhangi bir çalışma yapılmamış olması da dikkat çekici bir durumdur. 2000 yılı sonrası doğal afetler ile ilgili yapılan lisansüstü çalışmalarda yaşanan artış üzerinde bu dönemde ve öncesinde ülkemizde yaşanan geniş çaplı etki gösteren doğal afetlerin etkili olduğunu görmekteyiz. Özellikle büyük oranda can ve mal kaybına sebep olan 17 Ağustos 1999'da meydana gelen İzmit Körfezi depremi doğal afetlere dönük gerek kamu gerekse toplum nazarında bir farkındalık oluşmasında etkili olmuştur. Bu durum özellikle üniversiteleri doğal afetler, mevcut afet yönetim sistemleri ve uygulamalarını bilimsel açıdan değerlendirmeye yönlendirmiş ve akademik çalışmalarda bir artış gözlenmiştir.

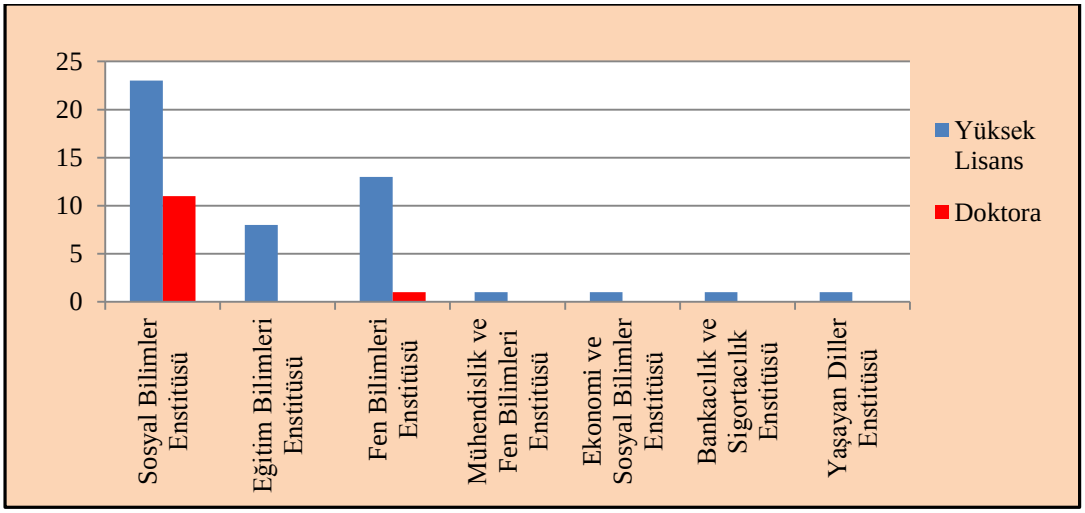
Grafik 3'te Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin üniversitelere göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 3. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında *"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Grafik 3 incelendiğinde, yüksek lisans ve doktora türünde toplam 33 üniversitede lisansüstü çalışmanın gerçekleştiği ve bu üniversitelerin 29 tanesinde yüksek lisans, 9 tanesinde doktora tez çalışmasının yapıldığı görülecektir. Doğal afetlere yönelik yapılan tezler içersinde *Marmara Üniversitesi* ve *Gazi Üniversitesi* %12.5(6) oranı ile yüksek lisans tez sayısı bakımından, *İstanbul Üniversitesi* %25(3) oranı ile doktora tez sayısı bakımından birinci sırada bulunmaktadır. İstanbul, Gümüşhane, Niğde Ömer Halisdemir, Selçuk, Çanakkale Onsekiz Mart, Namık Kemal, İzmir Ekonomi, İstanbul Aydın, Kahramanmaraş Sütçü İmam, Adnan Menderes, Mehmet Akif Ersoy, Karadeniz Teknik, Atatürk, Mardin Artuklu, Pamukkale, Kafkas, Fırat, Kocaeli ve Dumlupınar üniversiteleri yüksek lisans türünde %2.08(1) oranı ile en az sayıda çalışma yapılan üniversitelerdir. %8.33(1) oranı ile Dokuz Eylül, Selçuk, Marmara, Celal Bayar, Gazi, Anadolu ve Trakya üniversiteleri doktora tez türünde en az çalışma yapılan üniversitelerdir. Üniversiteler kapsamında doğal afetlere yönelik lisansüstü çalışmaların çoğunlukla Marmara Bölgesi ve çevresi (İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi) odaklı olması özellikle 17 Ağustos 1999'da bölgede meydana gelen İzmit-Gölcük depremiyle yakından ilgilidir. Ekonomik, sosyolojik ve psikolojik etkileriyle ülkemizi derinden etkileyen bu vahim olay sonrası gerek kamu kurumlarının gerekse üniversitelerin bu konuyu kendilerine misyon edindikleri ve bu konudaki çalışmalara ağırlık verdikleri görülmektedir.

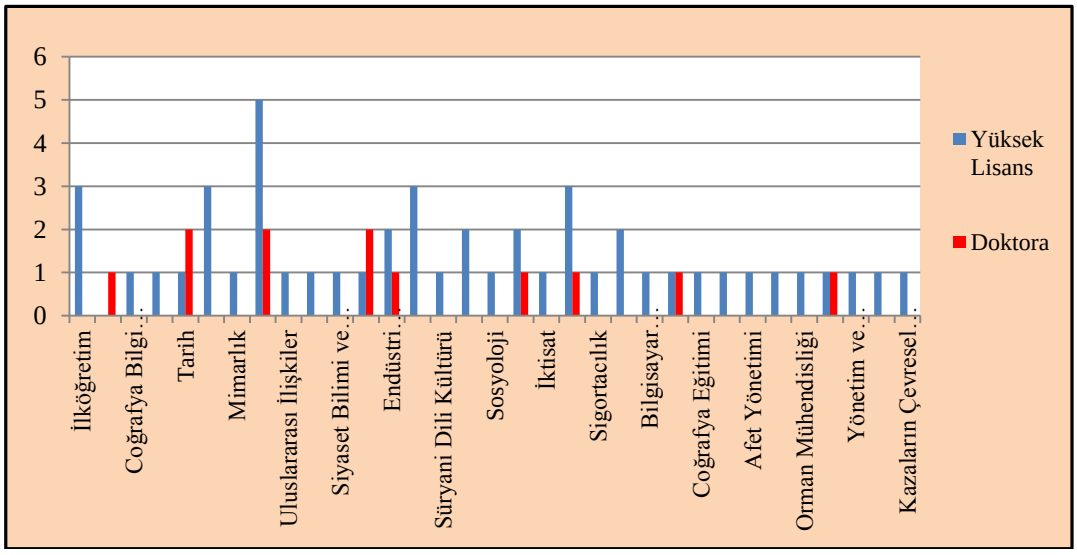
Grafik 4'te Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin enstitülere göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 4. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin enstitülere göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında "*Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının enstitülere göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Doğal afetlere yönelik lisansüstü tezlerde enstitü bazında *Sosyal Bilimler Enstitüsü* %47.92(23) oranı ile yüksek lisans, %91.66(11) oranı ile doktora türünde ilk sırada yer almaktadır. %2.08(1) oranı ile Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü ve Yaşayan Diller Enstitüsü ise yüksek lisans türünde doğal afetler üzerine en az sayıda çalışma yapan enstitülerdir. %8.33(1) oranı ile Fen Bilimleri Enstitüsü doktora tez türünde en az sayıda çalışma yapan enstitüdür. Doğal afetlere yönelik lisansüstü tezlerde enstitü türlerinin çeşitlilik göstermesi doğal afetlerin bilimler arası bir araştırma alanına hâkim olmasıyla açıklanabilir. Nitekim doğal afetler fiziksel, ekonomik, sosyal ve siyasi birçok faktör üzerinde etkili olmaktadır. Bu itibarla doğal afetlere fiziksel, sosyal, ekonomik, siyasi ve çevresel etki ve boyutları çerçevesinde disiplinler arası bir bakış açısıyla yaklaşmak gerekir.

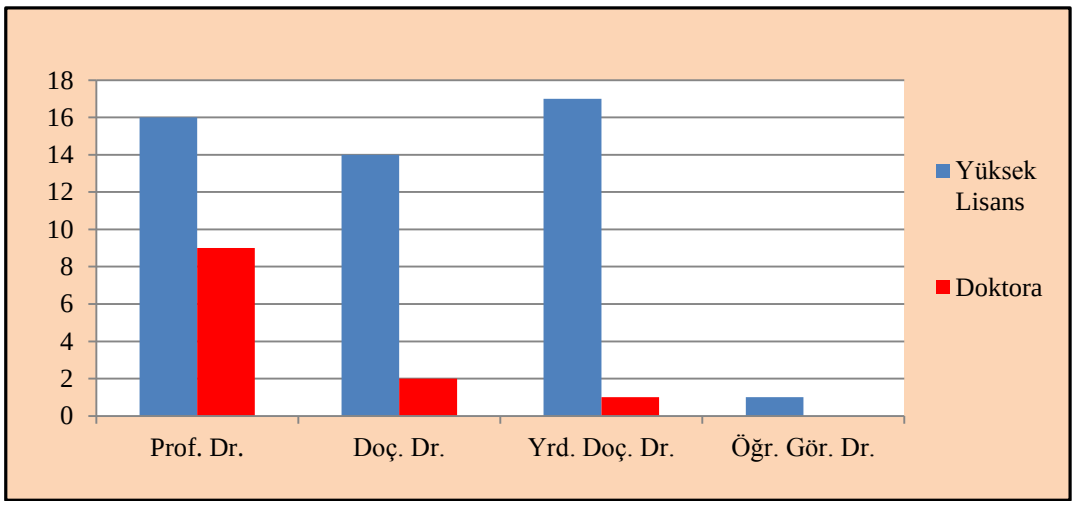
Grafik 5'te Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin anabilim dallarına göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 5. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin anabilim dallarına göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında "*Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının anabilim dallarına göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Grafik 5 incelendiğinde, yüksek lisans ve doktora türünde toplam 33 anabilim dalında lisansüstü çalışmanın gerçekleştiği ve bu anabilim dallarının 32 tanesinde yüksek lisans, 9 tanesinde doktora tezi çalışmasının yapıldığı görülecektir. Doğal afetlere yönelik yapılan tezler içersinde *Kamu Yönetimi anabilim dalı* %10.42(5) oranı ile yüksek lisans türünde, *Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ve Tarih anabilim dalları* %16.66(2) oranı ile doktora türünde en çok tez çalışması yapılan anabilim dallarıdır. Özellikle "Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi" anabilim dallarının ilk sıralarda yer alması yaşanan doğal afetler sonrası değişen kamu politikaları ile doğrudan bağlantıdır. Coğrafya Bilgi Teknolojileri, İstatistik, Tarih, Mimarlık, Uluslararası İlişkiler, Lojistik Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Süryani Dili ve Kültürü, Sosyoloji, İktisat, Sigortacılık, Bilgisayar Mühendisliği, Coğrafya, Coğrafya Eğitimi, Güzel Sanatlar Eğitimi, Afet Yönetimi, İslam Tarihi ve Sanatları, Orman Mühendisliği, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, Yönetim ve Organizasyon, Çevre Mühendisliği ve Kazaların Çevresel ve Teknik Araştırması anabilim dalları yüksek lisans türünde %2.08(1) oranı ile en az sayıda çalışma yapılan anabilim dallarıdır. %8.33(1) oranı ile Gazetecilik, Endüstri Mühendisliği, Maliye, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, İşletme ve Coğrafya anabilim dalları doktora tez türünde en az sayıda çalışma yapılan anabilim dallarıdır.

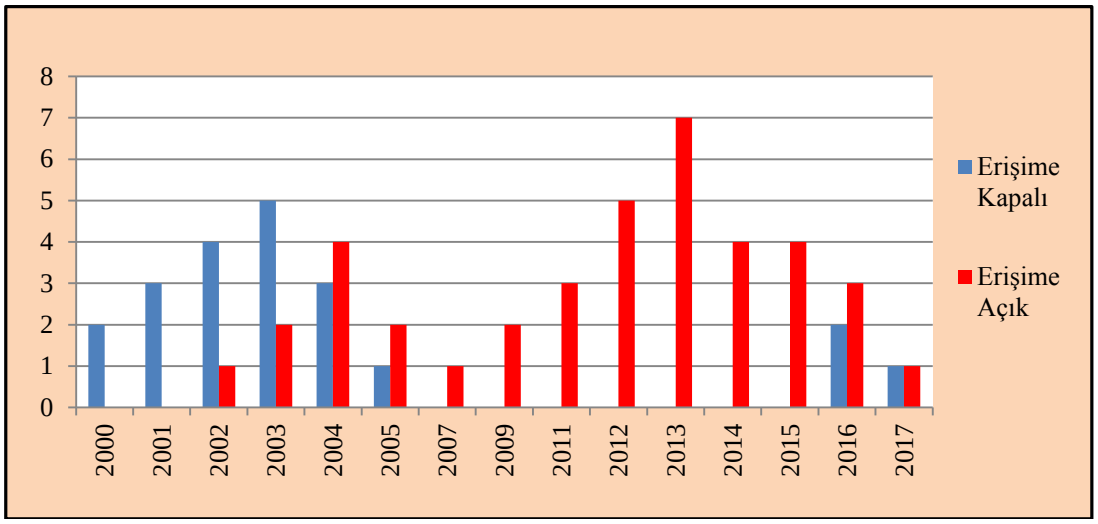
Grafik 6'da Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin danışmanlarına göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 6. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin danışmanlarına göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında*"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının danışmanlarına göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Doğal afetlere yönelik yapılan 60 lisansüstü tezin danışman unvanları incelendiğinde *yardımcı doçentlik unvanı* %35.41(17) oranı ile yüksek lisans türünde, *profesör* unvanı ise %75(9) oranı ile doktora türünde en çok tez çalışması yapılan akademik unvan olmuştur. Profesör ve doçentlik unvanlarının gerek yüksek lisans gerekse doktora tez türünde öne çıkması doğal afetlerin toplumlar üzerinde yarattığı etkinin travmatik sonuçlar doğurabiliyor olmasının akademik alana yansımasından ve önem derecesini arttırmasından kaynaklanmaktadır. Öğretim görevlisi doktor unvanı yüksek lisans türünde %2.08(1) oranı ile en az sayıda çalışma yapılan akademik unvandır. %8.33(1) oranı ile yardımcı doçentlik unvanı doktora tez türünde en az sayıda çalışma yapılan akademik unvandır. Öğretim görevlisi doktor unvanı ile doktora türünde yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

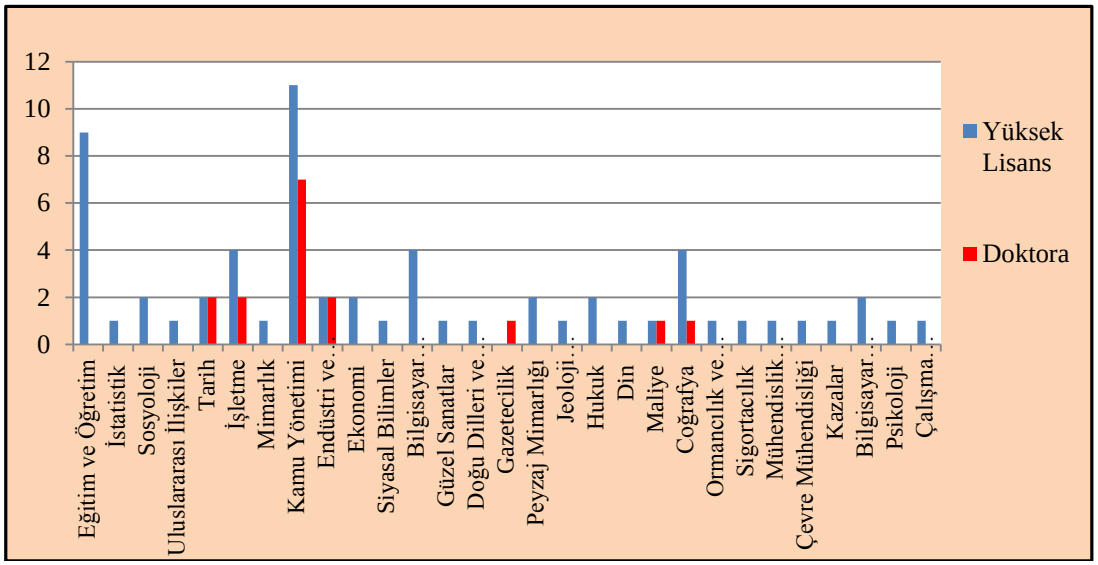
Grafik 7'de Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin erişim durumları ve yıllara göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 7. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin erişim durumlarının yıllara göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında *"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının erişim durumları ve yıllara göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Doğal afetlere yönelik yapılan yüksek lisans tezlerinin erişim durumu incelendiğinde, 28(%58.33) tezin erişime açık, 20(%41.67)tezin erişime kapalı olduğu görülecektir. Doktora tez türünde ise 11(%91.67) tezin erişime açık, 1(%8.33) tezin erişime kapalı olduğu görülmektedir. Grafik 7'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tezlerin erişim durumlarının yıllara göre dağılımları incelendiğinde, 2000-2003 yılları arasındaki tezlerin büyük çoğunluğu erişime kapalı görünürken, 2003 yılı erişime kapalı tez oranının en yüksek seviyeye ulaştığı yıl olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine 2007-2015 yılları arasında erişime kapalı herhangi bir tez bulunmazken, 2013 yılı erişime açık tez oranının en yüksek seviyeye ulaştığı yıl olarak dikkat çekmektedir.

Grafik 8'de Türkiye'de doğal afetlere yönelik yapılmış tezlerin konu alanlarına göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 8. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin konu alanlarına göre dağılımları

Araştırmanın bu aşamasında *"Türkiye'de doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının konu alanlarına göre dağılımları nasıldır?"* sorusuna cevap aranmıştır. Grafik 8 incelendiğinde, yüksek lisans ve doktora türünde 29 konu alanıyla ilgili lisansüstü çalışmanın gerçekleştiği ve bu konu alanlarının 28 tanesiyle yüksek lisans, 7 tanesiyle doktora tezi çalışmasının yapıldığı görülecektir. İncelenen tezlerde toplamda 29 konu alanı tespit edilmesine rağmen gerek yüksek lisans gerekse doktora tez türünde toplamda 78 frekansa (konu alanı tekrar sıklığı) ulaşılması bazı tezlerin birden fazla konu alanı ile ilgili olmasından kaynaklanmaktadır. Yapılan lisansüstü çalışmalarda *Kamu Yönetimi* konu alanı %17.74(11) oranı ile yüksek lisans, %43.75(7) oranı ile doktora tez türünde en çok çalışılan konu alanı olmuştur. %1.61(1) oranı ile İstatistik, Uluslararası İlişkiler, Mimarlık, Siyasal Bilimler, Güzel Sanatlar, Doğu Dilleri ve Edebiyatı, Jeoloji Mühendisliği, Din, Maliye, Ormancılık ve Orman Mühendisliği, Sigortacılık, Mühendislik Bilimleri, Çevre Mühendisliği, Kazalar, Psikoloji ve Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri yüksek lisans türünde en az sayıda çalışma yapılan konu alanlarıdır. Ayrıca Gazetecilik konu alanı ile ilgili yüksek lisans türünde yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Gazetecilik, Maliye ve Coğrafya konu alanları %6.25(1) oranı ile doktora türünde en az sayıda çalışma yapılan konu alanlarıdır.

Sonuç ve Tartışma

2017 yılı sonu itibariyle doğal afetlere yönelik 48 yüksek lisans tezi ve 12 doktora tezi olmak üzere toplam 60 adet tez yapıldığı görülmektedir. Doğal afetler ile ilgili olarak yapılan bu tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olması lisansüstü eğitimin ilk aşamasının yüksek lisans, ikincisinin doktora programı biçiminde yapılanması (Kaymakçı ve Er, 2009: 176) ve oransal dağılımda akademik doktora kadrolarının daha sınırlı tutulmasıyla açıklanabilir. Doğal afetler ile ilgili olarak yapılan tezlerin sayıca çok olması da oldukça dikkat çekicidir. Şöyle ki doğal afetler, kısa sürede büyük yıkımlara sebep olabilen ve her sene milyonlarca bireyin afetlerle ve afetlerin sonuçlarıyla karşı karşıya kaldığı olaylardır. Gerçekleşen her türlü doğal afet yıl boyunca dünyanın farklı noktalarını etkilemektedir. Dolayısıyla dünyamız var olduğunda beri doğal afetler vardır ve doğal afetler ekonomik, siyasi, sosyolojik, psikolojik vb. boyutlarıyla tarih boyunca tüm insanları-insanlığı etkilemiştir (Soydan ve Alpaslan, 2014: 53). Bu nedenle doğal afetler bu yönüyle birçok araştırmaya, konferans, panel ve sempozyumlara konu olmuş ve olmaya da devam etmektedir.

Doğal afetler üzerine yapılan tezlerin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, tez hazırlayan erkek araştırmacıların sayısının kadın araştırmacılardan fazla olduğu görülmüştür. Doğal afetler üzerine yapılan tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, doğal afetler ile ilgili tezlerin özellikle 2002-2015 yılları arasında yoğunlaştığı söylenebilir. Ayrıca 2000 yılı sonrası doğal afetlerle doğrudan bağlantılı, doğal afetleri irdeleyen, doğal afetleri konu alan tez çalışmalarının başlaması ve artması da oldukça dikkat çekici bir durumdur. Bu durum 2000 yılı öncesi ülkemizde yaşanan etkisi büyük doğal afetlerle açıklanabilir. 1990-2003 yıllarına baktığımızda ülkemizde 13 adet büyük doğal afet meydana geldiğini görmekteyiz ve bu afetler sonucunda 19.964 kişi hayatını kaybetmiş, 55.802 kişi yaralanmış, 1.078.200 insanımız evsiz kalmış ve ülkemiz 18 milyar ABD doları civarında ekonomik kayba uğramıştır. Özellikle 17 Ağustos 1999'da gerçekleşen 15 milyon insanımızı etkileyen İzmit Körfezi depremi sonrası 'Nasıl bir afet yönetimi olmalı?' sorusu kamu nazarında sorgulanmaya başlanmış ve konuya dair akademik ve bilimsel çalışmalarda gözle görünür bir artış gözlemlenmiştir (Ergünay, 2007: 2-3).

Doğal afetler üzerine yapılan tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında, hazırlanan tezlerde Türkiye'nin köklü üniversitelerinden Marmara, Gazi, İstanbul ve Ankara Üniversitelerinin ağırlık kazandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca hazırlanan tezlerde Marmara ve Gazi Üniversiteleri başı çekmektedir. Burada Marmara Bölgesi odaklı üniversitelerin ağırlık göstermesi 17 Ağustos 1999 İzmit-Gölcük depremi özelinde açıklanabilir. Şöyle ki 2000 yılı öncesinde etkin bir afet yönetim sisteminin olmaması durumu 17 Ağustos 1999 Gölcük depremi sonrası değişmeye başlamış ve nitelikli bir afet yönetim sisteminin nasıl olması gerektiği hususu tartışılmaya başlanmıştır. Özellikle

Marmara depreminin etkili olduğu şehirlerimizde, afet yönetim sistemi uygulamalarıyla ilgili olumlu gelişmeler yaşanmıştır (Demirci ve Karakuyu, 2004: 92). Bu çerçevede; Sakarya, Düzce, İstanbul ve Bursa valilikleri tarafından afet yönetim merkezleri ve İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi gibi birçok yükseköğretim kurumunda Afet Yönetim Uygulama ve Araştırma Merkezleri açılmıştır. Yine bu üniversitelerin farklı anabilim dallarında Afet Yönetimi, Acil Durum ve Afet Yönetimi gibi önlisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde programlar açılmış ve doğal afetler kongre, sempozyum vb. bilimsel toplantılarda araştırmalara konu olmuştur.

Doğal afetler üzerine yapılan tezlerin enstitülere göre dağılımına bakıldığında, hazırlanan tezlerde Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün diğer enstitülere göre önde olması ulaşılan sonuçlardan biridir. Bu durumun 2000 yılından sonra kurulmaya başlayan Eğitim Bilimleri Enstitülerinde, daha önce çalışmalarına başlayan Sosyal Bilimler Enstitülerine göre, daha az sayıda tez hazırlanmış olmasından ve Sosyal Bilimler Enstitülerinin disiplinler arası geniş bir akademik araştırma alanını kendi bünyesinde saklamasından kaynaklandığını söyleyebiliriz (Şahin, vd., 2013: 503). Yine doğal afetlere yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerde enstitü türlerinin çeşitlilik göstermesi ulaşılan bir diğer sonuçtur. 1960-1970'li yıllara baktığımızda, afet araştırmalarında yaygın egemen teorik yaklaşıma göre, "afetler beklenmeyen doğa olaylarının sonucu ortaya çıkan fiziksel bir süreç olarak" ifade ediliyordu. 1980'li yıllarla birlikte bu yaklaşım değişime uğramış, afetlerin sadece doğal süreçlerle ifade edilemeyeceği, bunun dışında siyasi, toplumsal, ekonomik ve kültürel faktörlerin de afetleri açıklamakta tartışmasız bir öneme sahip olduğu yaklaşımı önem kazanmıştır (Degg, 1994; akt. Balta ve Paker, 1999: 39). Dolayısıyla bu durum doğal afetlerin üniversitelerin farklı enstitü ve birimlerinde disiplinler arası geniş bir akademik araştırma alanında incelenmesini sağlamıştır.

Doğal afetler üzerine yapılan tezlerin anabilim dallarına göre dağılımına bakıldığında, hazırlanan tezlerde Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Tarih anabilim dallarının ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Araştırmada Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi anabilim dallarının ön plana çıkması doğal afetlerin zararlı etkilerini ülke genelinde en aza indirecek etkili bir afet yönetim sisteminin oluşturulması ve buna uygun bir devlet politikası geliştirmek ile alakalıdır.

Doğal afetler üzerine yapılan tezlerin danışmanlarına göre dağılımına bakıldığında, hazırlanan tezlerde danışmanlıkların çoğunluğunun profesör unvanı düzeyinde olduğu görülecektir. Bu durumu doğal afetlerin başta can ve mal kayıpları olmak üzere ekonomik, toplumsal ve psikolojik olarak toplumlar üzerinde yarattığı etkinin akademik alana yansımasının bir sonucu olarak görebiliriz. Ayrıca doktora türünde yardımcı doçentlik unvanı danışmanlığında yalnızca bir çalışmanın ve doktor öğretim görevlisi unvanı danışmanlığında herhangi bir çalışmanın yapılmamış olması bu durumu destekleyen bir başka sonuçtur.

Doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tezlerin erişim durumları ve yıllara göre dağılımına bakıldığında, tezlerin büyük çoğunluğunun erişime açık olarak bulunduğu görülmüştür. Yeni yayımlanan tezlerin bazılarının belirli bir süre erişime kapalı olması ise tez yazarlarının çalışmalarını farklı alanlarda (makale, kitap vb.) değerlendirmek istemelerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca tezlerin erişime kapalı olması durumu, tezleri yayımlayan YÖK Ulusal Tez Merkezi'nin elektronik uygulamaya 2006 yılından itibaren geçmiş olması, tezin erişime açık olması halinde yazarların akademik açıdan sıkıntıya girebileceği endişesi, yazarların akademik çalışmalardan kopmuş olabileceği ve ilgili yasal süreçlerin ihmal edilmesi gibi nedenlerle açıklanabilir (Şahin, vd., 2013: 504).

Doğal afetler üzerine yapılan lisansüstü tezlerin konu alanlarına göre dağılımına bakıldığında, hazırlanan tezlerde konu çeşitliliği olmakla beraber Kamu Yönetimi, Eğitim ve Öğretim, Coğrafya, İşletme ve Bilgisayar Mühendisliği konularının ağırlık kazandığı görülecektir. Özelikle Kamu Yönetimi konu alanı hazırlanan tezlerde başı çekmektedir. Şöyle ki doğal afetler, toplumun birlikte üreterek oluşturduğu kaynakların bir anda yok olmasının, can kayıplarının ve ekonomik, siyasi ve sosyal krizlerin ana nedeni olabilmektedir. Dolayısıyla doğal afetlerle mücadele etmek, afet sonrası

zararları minimize etmek ve afet riskini azaltabilmek için etkin bir afet yönetim sisteminin kurulması, afet bilincinin oluşturulması ve buna uygun kamu politikalarının devletler tarafından oluşturulması gerekmektedir (Boz ve Şengün, 2017: 359). Bu durum, doğal afetlerle ilgili hazırlanan tezlerde neden Kamu Yönetimi konu alanının ağırlıkta olduğunu ortaya koymaktadır.

Öneriler

Araştırmada doğal afetler ile ilgili geriye dönük 17 yıllık bir dönemin değerlendirmesi yapılmış ve araştırma çerçevesinde doğal afetler hakkında ULAKBİM, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Üniversitelerin kütüphanelerinden elektronik ortamda elde edilmiş yüksek lisans ve doktora tezleri değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın bulgu ve sonuçlarından hareketle şu önerilerde bulunabiliriz.

- Araştırmada "doğal afet" kavramı başlıklı tezler irdelenmiş olup, ileriki araştırmalarda "afet, afet yönetimi" gibi konunun başka boyutlarını yansıtan tez çalışmaları yapılabilir.
- Araştırma kapsamında yalnızca yurtiçi çalışmalar değerlendirildiğinden bu konuda yurtdışında yapılmış tezlerle ilgili karşılaştırmalı çalışmalar yapılabilir.
- Araştırmada incelenen lisansüstü tezler dışında doğal afetleri konu alan makale, bildiri, kitap vb. çalışmaların irdelendiği araştırmalar yapılabilir.

Tablo 2. Makalede İncelenen Yüksek Lisans Tezleri

Yıl	Yazar	Danışman	Üniversite	Enstitü	Anabilim dalı	Erişim	Konu Alanı	Tezin Adı
2017	Arslan Doğan	Prof. Dr. İbrahim Solak	Selçuk Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tarih Anabilim Dalı	Kapalı	Sosyoloji / Tarih	İstanbul'da meydana gelen doğal afetler ve sosyal hayata etkisi (XVI-XVIII. yüzyıl)
2017	Mihayel Akyüz	Doç. Dr. Mehmet Sait Toprak	Mardin Artuklu Üniversitesi	Yaşayan Diller Enstitüsü	Süryani Dili ve Kültürü Anabilim Dalı	Açık	Doğu Dilleri ve Edebiyatı	Muşe Bar Kifo ve "İrade, özgürlük ve doğal afetler" adlı eseri (edisyon kritik - çeviri)
2016	Pınar Aydinç	Yrd. Doç. Dr. Fethi Gürün	İstanbul Aydın Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Doğal afetlerde yaşanan aksaklıklarda mahalli idarelerin rolü: Van depremi örneği
2016	Mehmet Ursavaş	Doç. Dr. Yıldırım Atayeter	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	İlköğretim Anabilim Dalı	Kapalı	Coğrafya / Eğitim ve Öğretim	Ortaokul sosyal bilgiler programında yer alan doğal afetler konularına yönelik öğrencilerin, farkındalık, bilinç düzeyleri ve görüşlerinin incelenmesi (Burdur ili örneği)
2016	Çağlar Aydın	Yrd. Doç. Dr. Ramazan Cüneyt Erenoğlu	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Coğrafi Bilgi Teknolojileri Anabilim Dalı	Kapalı	Jeoloji Mühendisliği /Mühendislik Bilimleri	Doğal afetler sonrası hasar tespiti verileriyle yapısal/mekansal modelleme

2016	Bihter Kahyaoğlu	Doç. Dr. Murat Özyavuz	Namık Kemal Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı	Açık	Peyzaj Mimarlığı	Tekirdağ kentinde doğal afet ve eğitim parkı planlanması üzerine bir çalışma
2016	Fatma Özdoğan	Doç. Dr. Deniz Güney	Yıldız Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Mimarlık Anabilim Dalı	Açık	Mimarlık	Doğal afet zararlarının azaltılmasında mimarlık eğitiminin yeri
2015	Derya Tabiloğlu	Prof. Dr. Mehmet Tosuner	Dokuz Eylül Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Maliye Anabilim Dalı	Açık	Hukuk / Maliye	Vergi Hukuku açısından doğal afetler
2015	Seda Bağbancı	Yrd. Doç. Dr. Nurçin Küçük Kent	Gümüşhane Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Afet Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi / Psikoloji	Doğal afetlerin afetzedeler üzerine psikolojik etkileri: Trabzon ili örneği
2015	Kadir Kebabcı	Doç. Dr. Mine Elif Karslıgil Yavuz	Yıldız Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı	Açık	Bilgisayar Mühendisliği / Bilgisayar Bilimi ve Kontrol	Doğal afetlerden sonra yüksek öncelikli tweet'lerın tesbiti ve özetlenmesi
2014	Gülşah Irkıçatal	Yrd. Doç. Dr. Yusuf Baytekin Balcı	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı	Açık	Güzel Sanatlar	Doğal afetlerin ilköğretim 5.sınıf öğrencilerinin yaptıkları resimler üzerine etkileri (Van ili deprem örneği)
2014	Tolgahan Aydıner	Prof. Dr. Hüseyin Özgür	Pamukkale Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Doğal afet yönetişimi: Türkiye'de doğal afet yönetimi uygulamalarının tarihsel bağlamda değerlendirilmesi
2014	Ali Ağırman	Prof. Dr. Mustafa Ağırman	Atatürk Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı	Açık	Din	Hz. Adem'den Hz. Muhammed'e İslam medeniyetine etki eden doğal afetler
2013	Faysal Ersöz	Doç. Dr. Mustafa Taşlıyan	Kahraman maraş Sütçü İmam Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	Açık	İşletme	Doğal afetler ve sağlık kurumlarının kriz yönetimi
2013	Gözde Sarıbekir	Yrd. Doç. Dr. Berna Burçak Başbuğ Erkan	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	İstatistik Anabilim Dalı	Açık	İstatistik	2000-2008 yılları arasındaki Doğal Afet Sigortaları Kurumu tazminat veri modellemesi
2013	Bülent Uzunyol	Yrd. Doç. Dr. Nihal Baloğlu Uğurlu	Niğde Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	İlköğretim Anabilim Dalı	Açık	Coğrafya / Eğitim ve Öğretim	8. sınıf öğrencilerinin doğal afetler hakkındaki bilgi düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi

2013	Mustafa Tilki	Prof. Dr. Ali Selçukbiricik	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Coğrafya Anabilim Dalı	Açık	Coğrafya	Çorum havzası ve yakın çevresi'nde doğal afetler
2012	Mutlu Tokmak	Doç. Dr. F. Neval Genç	Adnan Menderes Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Doğal afetlerde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) etkin kullanımı: Kocaeli ve Van depremi örneği
2012	Can Vatandaşlar	Doç. Dr. Murat Demir	İstanbul Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Orman Mühendisliği Anabilim Dalı	Açık	Ormancılık ve Orman Mühendisliği	Orman yollarının doğal afetlerde acil ulaşım yolu olarak kullanım olanakları
2012	Tunca Tabaklar	Yrd. Doç. Dr. Muhittin Hakan Demir	İzmir Ekonomi Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Lojistik Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	İşletme	Doğal afet yönetimi için iş ve insani lojistiğin bütünleşmiş bir çerçevesi
2012	Erdem Ceydilek	Doç. Dr. Pınar Bilgin	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü	Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı	Açık	Siyasal Bilimler / Uluslararası İlişkiler	Türk kimliğinin inşası: AKP'nin uzak doğal afetlerle ilgili dış politika söyleminin post-yapısalcı analizi
2011	Nursel Duman Kocabaş	Yrd. Doç. Dr. Muhammet Şahin	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Tarih Eğitimi/ Öğretmenliği Anabilim Dalı	Açık	Eğitim ve Öğretim	Türkiye'de ortaöğretim tarih ders kitaplarında doğal afetler nasıl yer alabilir? (bir model önerisi)
2011	Orhan Karataş	Prof. Dr. Cevdet Bozkuş	Kafkas Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İlköğretim Anabilim Dalı	Açık	Eğitim ve Öğretim	İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi doğal afet eğitiminde drama tekniğinin öğrencilerin başarılarına etkisi: Deneysel çalışma
2011	Melda Bozkurt	Yrd. Doç. Dr. Serhan Duran	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı	Açık	Endüstri ve Endüstri Mühendisliği	Doğal afet trendlerinin insani lojistik ağlarında uygulanan ön konumlama stratejisine etkisi
2009	Hüseyin Durna	Prof. Dr. Nuriye Garipağaoğlu	Marmara Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı	Açık	Coğrafya / Eğitim ve Öğretim	10.sınıf coğrafya dersinde doğal afetler konusunun aktif öğrenme yöntemi ile öğretilmesi ve öğrenci başarısına etkisi
2009	Hakan Erdoğan	Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ünlü	Marmara Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı	Açık	Eğitim ve Öğretim	Ortaöğretim coğrafya derslerinde doğal afetler konularının coğrafi bilgi sistemleri uygulamaları ile öğretimi
2007	Sevdiye Seha Karaca	Yrd. Doç. Dr. Fikret Yılmaz	Dokuz Eylül Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Tarih Eğitimi/ Öğretmenliği Anabilim Dalı	Açık	Eğitim ve Öğretim / Tarih	Doğal afetlerin toplumsal tarihin oluşumundaki etkisi ve tarih öğretimindeki yeri

2005	Serdar Doğusal	Prof. Dr. Cemallettin Çopuroğlu	Fırat Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Sosyoloji Anabilim Dalı	Kapalı	Sosyoloji	Doğal afetler ve kurumsal yapılaşma (değişme)
2005	İlker İnmez	Prof. Dr. Mehmet Duman	Kocaeli Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İktisat Anabilim Dalı	Açık	Ekonomi	Doğal afetlerin ekonomik etkisi: 17 ağustos 1999 Marmara depremi örneği
2004	Ali Uslanmaz	Yrd. Doç. Dr. Muhittin Ataman	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi	Kriz yönetimi ve doğal afetlere hazırlık: Düzce deneyimi ve yeni bir model önerisi
2004	Ali Ünal	Doç.Dr. Zekai Özdemir	Marmara Üniversitesi	Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü	Sigortacılık Anabilim Dalı	Kapalı	Sigortacılık	Doğal afet sigortacılığının Türkiye ve dünyadaki uygulaması
2004	Özkan Leblebici	Prof. Dr. Eyüp İsbir	Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Doğal afetlerde kriz yönetimi
2003	Mert Uzunlar	Doç. Dr. Nalan Gürel	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi	Yerel yönetimlerde doğal afetlerde kriz yönetimi
2003	M. Serdar Gültekin	Prof. Dr. Ahmet Karaaslan	Dumlupınar Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi	Kriz yönetimi ve kriz yönetiminin doğal afetlerde (deprem) etkinliğinin arttırılmasına yönelik bir öneri (Marmara Depremi`nde TSK uygulamalarının değerlendirilmesi
2003	Hayri Okutan	Yrd. Doç. Dr. Orhan Cerit	Cumhuriyet Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı	Kapalı	Çevre Mühendisliği	Küresel iklim değişikliklerinin Doğu Karadeniz (Çayeli-Rize) yöresindeki bazı doğal afetlerle ilişkilerinin incelenmesi
2003	Murat Uluğ	Yrd. Doç. Dr. Bahar Kara	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı	Kapalı	Endüstri ve Endüstri Mühendisliği	Sektörlerde doğal afetler arama ve kurtarma birliklerinin yer seçimi
2003	Koray Sipahioğlu	Yrd. Doç. Dr. Harun Reşit Yazgan	Sakarya Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi / İşletme	Doğal afet yönetim sisteminde etkinliğin arttırılması
2003	Ferhat Kaymak	Yrd. Doç. Dr. Fazlı Solmaz	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı	Açık	Eğitim ve Öğretim	İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin doğal afetlerle ilgili kavramları anlama düzeyleri ve kavram yanılgıları

2003	Gonca Taş	Prof. Dr. Cemalettin Şahin	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı	Açık	Eğitim ve Öğretim	Türkiye`de ortaöğretim kurumlarında doğal afetler (deprem, kütle hareketleri, volkan, don olayı) konularının öğretiminin değerlendirilmesi
2002	Hasan Soygüzel	Doç. Dr. Musa Eken	Sakarya Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi	Türkiye`de doğal afetlerde kriz yönetimi (Marmara depremi örneği)
2002	Ercüment Bayraktar	Doç. Dr. Mustafa Gürbüz	Cumhuriyet Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi / Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	Doğal afetler (deprem) ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin rolü
2002	Hakan Çetin	Yrd. Doç. Dr. Cevdet Aygün	Gazi Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Kazaların Çevresel ve Teknik Araştırması Anabilim Dalı	Kapalı	Kazalar	Acil durum veya doğal afet sonrası Türkiye'de arama ve kurtarma faaliyetlerinin düzenlenmesi ve tek merkezden organize edilmesi
2002	Ebru Orhon	Prof. Dr. Güniz Akıncı Kesim	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı	Kapalı	Peyzaj Mimarlığı	Açık ve yeşil alanların doğal afetler (deprem) durumunda kullanımının Düzce örneğinde irdelenmesi
2001	Mine Nur Bozdoğan	Doç. Dr. Şükrü Kızılot	Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Maliye Anabilim Dalı	Kapalı	Ekonomi / Hukuk	Vergi Usul Hukuku açısından doğal afetlere yönelik yasal önlemlerin incelenmesi ve değerlendirilmesi
2001	Mustafa Çiçek	Prof. Dr. Linet Özdamar	Yeditepe Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri ve Sistem Mühendisliği Anabilim Dalı	Kapalı	Bilgisayar Mühendisliği / Bilgisayar Bilimi ve Kontrol	Doğal afetlerde karar destek sistemine yönelik bir yönetim bilişim sistemi çalışması
2001	Ediz Ekinci	Prof. Dr. Linet Özdamar	Yeditepe Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri ve Sistem Mühendisliği Anabilim Dalı	Kapalı	Bilgisayar Mühendisliği / Bilgisayar Bilimi ve Kontrol	Türk Silahlı Kuvvetlerinin doğal afetlerde kullanılmasında bir karar destek sistemi
2000	Ufuk Türen	Öğretim Görevlisi Dr. Haluk Korkmazyürek	Yeditepe Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri ve Sistem Mühendisliği Anabilim Dalı	Kapalı	Bilgisayar Mühendisliği / Bilgisayar Bilimi ve Kontrol	Türk Silahlı Kuvvetleri'nin doğal afetlere müdahale kabiliyeti üzerine bir model
2000	İnci Enginol	Prof. Dr. Güngör Onal	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	Kapalı	İşletme	Doğal afetler ve sağlık kurumlarında kriz yönetimi

Tablo 2. Makalede İncelenen Doktora Tezleri

Yıl	Yazar	Danışman	Üniversite	Enstitü	Anabilim dalı	Erişim	Konu Alanı	Tezin Adı
2015	Ayhan Bayram	Yrd. Doç. Dr. Seyhan Bilir Güler	Trakya Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi / İşletme	İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin doğal afetlere dayalı kriz yönetimi ve İstanbul halkının bakış açısı
2014	Çağatay Kalkancı	Doç. Dr. Alp Baray	İstanbul Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı	Açık	Endüstri ve Endüstri Mühendisliği	Doğal afet yönetiminde kış koşulları ile mücadelede acil müdahale ekiplerinin organizasyonu
2013	Selma Turhan Sarıköse	Prof. Dr. Alaattin Aköz	Selçuk Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tarih Anabilim Dalı	Açık	Tarih	XIX. yüzyılda Çukurova'da doğal afetler ve salgın hastalıklar
2013	Sevda Akar	Doç. Dr. Mustafa Çelen	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Maliye Anabilim Dalı	Açık	Maliye	Doğal afetlerin kamu maliyesi üzerine etkisi: Türkiye örneği
2013	Mehmet Değerliyurt	Prof. Dr. Deniz Ekinci	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Coğrafya Anabilim Dalı	Açık	Coğrafya	Antakya'da doğal afet risk analizi ve yönetimi
2012	Selahattin Satılmış	Prof. Dr. Keziban Acar	Celal Bayar Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tarih Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi / Tarih	Aydın vilâyetinde doğal afetler (1850-1900)
2005	Fatma Neval Genç	Prof. Dr. Eyüp G. İsbir	Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Türkiye'de doğal afet (yıkım) olayları sonrası kent yenileme uygulamaları: 1999 Marmara depremi örneği
2004	Hüseyin Koçak	Prof. Dr. Ayşegül Mengi	Ankara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı	Kapalı	Kamu Yönetimi	Bir doğal afet olarak depreme hazırlıklı olma bilinci ve katılım: ABD, Japonya ve Türkiye Afyon ili örneği
2004	Zerrin Sungur	Prof. Dr. Enver Özkalp	Anadolu Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı	Açık	Endüstri ve Endüstri Mühendisliği / İşletme	Doğal afet kaynaklı risk olgusunun petrokimya ve Akrilik kimya sanayi sektöründe sosyolojik açıdan değerlendirilmesi: Kocaeli ve Yalova uygulamaları

2004	Hikmet Yavaş	Prof. Dr. Zerrin Toprak Karaman	Dokuz Eylül Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Doğal afetler yönüyle Türkiye'de belediyelerde kriz yönetimi (İzmir örneği)
2004	Selma Koç	Prof. Dr. Edibe Sözen	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Gazetecilik Anabilim Dalı	Açık	Gazetecilik / Kamu Yönetimi	1923-2000 yılları arasında Türkiye'de doğal afetler: 1999 Marmara depremleri hakkında haber söylemleri ve kamuoyu araştırması
2002	Yusuf Şahin	Prof. Dr. Can Hamamcı	Ankara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı	Açık	Kamu Yönetimi	Doğal afet düzenlemeleri ve yerel özerklik

KAYNAKÇA

Akar, S. (2013). Doğal Afetlerin Kamu Maliyesine ve Makro Ekonomiye Etkileri: Türkiye Değerlendirmesi. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 11(21), 185-206.

Atalay, İ. (2004). *Doğa Bilimleri Sözlüğü*. İzmir: META Basım.

Ayaz, M. F., Behçet, O. ve Söylemez, M. (2015). Türkiye'de Öğretmen Eğitimi İle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 14(2), 787-802.

Balcı, A. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*(12. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Balta, E. ve Paker, M. (1999). Afet: Doğal mı, Toplumsal mı? *Birikim Dergisi*, 125-126, 38-44. http://www.birikimdergisi.com/

Bayram, A. ve Güler, S. B. (2016). Doğal Afetlerin Önlenmesinde Kuruluşların Önem ve Sorumluluk Düzeylerine Göre İncelenmesi: İstanbul Örneği. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 665-686.

Boz, F. Ç. ve Şengün, H. (2017). Afet ve Kalkınma İlişkisinde Kadın. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 59, 359-374.

Cin, M. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Doğal Afetler İle İlgili Yanılgıları. *Marmara Coğrafya Dergisi, (22),* 70-81.

Çepni, S. (2014). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş* (7. Baskı). Trabzon: Celepler Matbaacılık.

Değirmençay, Ş. A. ve Cin, M. (2016). Türkiye'deki Deprem Eğitimi Araştırmaları: Betimsel İçerik Analizi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 13, 301-313.

Değirmenci, Y. ve İlter, İ. (2013). Coğrafya Dersi Öğretim Programında Doğal Afetler. *Marmara Coğrafya Dergisi,* 28, 276-303.

Demir, A. ve Aktaş, E. (2008). Gümüşhane Sancağı'nda Doğal Afetler (1888–1910). *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM*, 24(24), 21-54.

Demirci, A. ve Karakuyu, M. (2004). Afet Yönetiminde Coğrafi Bilgi Teknolojilerinin Rolü. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 9(12), 67-100.

Doğru, M., Gençosman, T., Ataalkın, A. N. ve Şeker, F. (2012). Fen Bilimleri Eğitiminde Çalışılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Analizi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 9(1), 49-64.

Erdoğmuş, U. F. ve Çağıltay, K. (2009, Şubat). Türkiye'de Eğitim Teknolojileri Alanında Yapılan Master ve Doktora Tezlerinde Genel Eğilimler. XI. Akademik Bilişim Konferansı, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa. http://ab.org.tr/ab09/kitap/erdogmus_cagiltay_AB09.pdf, Erişim Tarihi: 13.03.2018

Ergünay, O. (2007, Aralık). Türkiye'nin Afet Profili. TMMOB Afet Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Mattek Matbaacılık, Ankara.

Ergünay, O. (2009, Kasım). Doğal Afetler ve Sürdürülebilir Kalkınma. Deprem Sempozyumu, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Ersoy, Ş. (2016). 2015 Yılının Doğa Kaynaklı Afetleri "Dünya ve Türkiye". TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yayınları, No: 125. http://www.jmo.org.tr/resimler/ekler/cb5590ed725b536_ek.pdf, Erişim Tarihi: 10.03.2018

Geçit, Y. ve Şeyihoğlu, A. (2011). Türkiye'de Bilgisayar Destekli Coğrafya Öğretimi Konusunda Yapılan Çalışmaların İncelenmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi,* 23, 327-351.

Genç, F. N. (2007). Türkiye'de Doğal Afetler ve Doğal Afetlerde Risk Yönetimi. *Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 9(5), 201-226.

Güven, E., Kaplan, Z., Varinlioğlu, S., Gül, K. S., Hamalosmanoğlu, M. ve Bozkurt, O. (2014). Review of The Studies About Environmental Education: Current Status in Turkey. *Necatibey Faculty of Education Electronic Journal of Science and Mathematics Education*, 8(2), 1-18.

Güven, B. ve Özçelik, Ç. (2017). İlkokul Matematik Dersine Yönelik Gerçekleştirilen Lisansüstü Eğitim Tez Çalışmalarına İlişkin Bir İnceleme. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 13(4), 693-714.

İçel, G. (2014). Mersin'de Meteorolojik ve Hidrometeorolojik Afetler. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkıc,* Volume 9/11,Fall 2014 p.263-282, ISSN:1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7454, ANKARA/TURKEY.

Kahyaoğlu, M. (2016a). Türkiye'de Çevre Eğitimi Üzerine Yapılan Araştırmalar: Bir İçerik Analizi Çalışması. *Marmara Coğrafya Dergisi,* 34, 50-60.

Kahyaoğlu, M. (2016b). Türkiye'de Doğa Eğitimi Üzerine Yapılan Çalışmalarının Analizi: Bir Meta Sentez Çalışması. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi,* 1(1), 1-14.

Karadağ, E. (2009). Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 10(3), 75-87.

Karkın, M. (2011). Müzik Bilimleri Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi,* 1(2), 143-149.

Kaymakçı, S., ve Er, H. (2009). Türk İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının öğretimi Üzerine Yapılan Tezlerin Analizi. *Cumhuriyet Tarihî Araştırmaları Dergisi,* 5(9), 165-180.

Kızıloğlu, F.M., Okuroğlu M. ve Örüng, İ. (2006). Kırsal Yerleşimler ve Doğal Afetler. *Gazi Osman Paşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi,* 23(2), 53-58.

Küçükcan, B. (2008). Kütüphane Binaları: Deprem ve Diğer Afetlere Hazırlık. *Bilgi ve Belge Araştırmaları*, 1(1), 39-53.

Özbey, Ö. F. ve Şama, E. (2017). 2012-2016 Arasındaki Yıllarda Çevre Eğitimi Kapsamında Yayımlanan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 212.

Özenç, E. G. ve Özenç, M. (2013). Türkiye'de Üstün Yetenekli Öğrencilerle İlgili Yapılan Lisansüstü Eğitim Tezlerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 171, 13-28.

Özgen, N., Ünaldı, Ü. E. ve Bindak, R. (2011). Öğretmen Adaylarının Doğal Afetler Konusuna Yönelik 'Etkili Öğrenme Biçimleri'nin Belirlenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(4), 303-323.

Özşahin, E. (2013, Eylül). Türkiye'de Yaşanmış (1970-2012) Doğal Afetler Üzerine Bir Değerlendirme. *2. Türkiye Deprem Mühendisliği ve Sismoloji Konferansı*, Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay. 1-8. http://www.tdmd.org.tr/TR/Genel/pdf/TDMSK046.pdf, Erişim Tarihi: 11.03.2018

Polat, H. (2017). Türkiye'de 2005-2017 Tarihleri Arasında Hayat Bilgisi Dersi İle İlgili Yapılmış Lisansüstü Çalışmalar Üzerine Bir Değerlendirme. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkıc,* Volume 12/33, p.337-360, ISSN:1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12603, ANKARA/TURKEY.

Sever, R., Durkan, E. ve Uludüz, Ş. M. (2016, Aralık). Sınıf Öğretmenliği Sahasında Değerler Eğitimi Konusunda Yapılan Lisansüstü Akademik Çalışmaların İncelenmesi. *15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, Muğla Sıtkı Koçma Üniversitesi, Muğla, 165-174. http://usos2016.com/usos2016-tam-metin-bildiriler.pdf, Erişim Tarihi: 13.03.2018

Sever, R. (2018). *Doğal Çevre Sorunları*. Sever R. ve Yalçınkaya E. (Ed.), Çevre Eğitimi (s. 39-72). Ankara: Pegem Akademi.

Sipahioğlu. Ş. (2012). *Doğal Afetler Sorunu*. Özgen N. (Ed.), Günümüz Dünya Sorunları (s. 43-70). Ankara: Eğiten Kitap.

Soydan, E. ve Alpaslan, N. (2014). Medyanın Doğal Afetlerdeki İşlevi. *İstanbul Journal of Social Sciences*, 7, 53-64.

Sönmez, D. (2017). Eğitim ve Öğretim Alanındaki Çevre Etiği Tez Çalışmalarının İncelenmesi, *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 55-66.

Sümer, G. Ç. (2009). Türkiye'de Yerel Yönetimler Yazınında Çevre: Lisansüstü Tezler Üzerinden Bibliyografik Bir İnceleme. *CÜ İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10(2), 57-72.

Şahin, M., Çetinoğlu, A. ve Ayvaz, S. (2013). Türkiye'de Öğretmen Eğitiminin Tarihçesi İle İlgili Tezler Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(27), 494-504.

Şahin, M., Yıldız, D. G. ve Duman, R. (2011). Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121.

Tepe, N. (2018). Türkiye'de Yükseköğretim Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (1990-2017). *Turkish Studies-Educational Sciences*, Volume 13/19, Summer 2018, p.1727-1744, ISSN:1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13726, ANKARA-TURKEY.

Timur, B., Yılmaz, Ş. ve Timur, S. (2014). Çevre Okuryazarlığı İle İlgili 1992-2012 Yılları Arasında Yayımlanan Çalışmalarda Genel Yönelimlerin Belirlenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi,* 3(5), 22-41.

Tokcan, H. ve Yiter, E. (2017). 5. Sınıf Öğrencilerinin Doğal Afetlere İlişkin Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (Kit) Aracılığıyla İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 115-129.

Turan, İ. ve Kartal, A. (2012). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Doğal Afetler Konusu İle İlgili Kavram Yanılgıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 67-81.

Uygun, S. (2012). Eğitim Tarihi Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(2), 263-282.

Uzunçıbuk, L. (2009). Doğal Afetlerin Kentsel ve Bölgesel Planlamada Yeri. *Jeodezi, Jeoinformasyon ve Arazi Yönetimi Dergisi*, 2(101), 18-27.

Yavaş, H. (2001). Doğal Afet Yönetimi ve Yerel Gündem 21 Çalışmaları Kapsamında İzmir'de Deprem Riski. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(3), 118-138.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10 Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ek 1. Makalede İncelenen Yüksek Lisans Tezlerinin Listesi

Ağırman, A. (2014). Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e İslam Medeniyetine Etki Eden Doğal Afetler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Akyüz, M. (2017). Muşe Bar Kifo ve " İrade, Özgürlük ve Doğal Afetler" Adlı Eseri (Edisyon Kritik - Çeviri). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mardin Artuklu Üniversitesi, Yaşayan Diller Enstitüsü, Mardin.

Aydın, Ç. (2016). Doğal Afetler Sonrası Hasar Tespiti Verileriyle Yapısal/Mekansal Modelleme. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Aydıner, T. (2014). Doğal Afet Yönetişimi: Türkiye'de Doğal Afet Yönetimi Uygulamalarının Tarihsel Bağlamda Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Aydinç, P. (2016). Doğal Afetlerde Yaşanan Aksaklıklarda Mahalli İdarelerin Rolü: Van Depremi Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bağbancı, S. (2015). Doğal Afetlerin Afetzedeler Üzerine Psikolojik Etkileri: Trabzon İli Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gümüşhane Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümüşhane.

Bayraktar, E. (2002). Doğal Afetler (Deprem) ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Rolü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Bozdoğan, M. N. (2001). Vergi Usul Hukuku Açısından Doğal Afetlere Yönelik Yasal Önlemlerin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bozkurt, M. (2011). Doğal Afet Trendlerinin İnsani Lojistik Ağlarında Uygulanan Ön Konumlama Stratejisine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ceydilek, E. (2012). Türk Kimliğinin İnşası: AKP'nin Uzak Doğal Afetlerle İlgili Dış Politika Söyleminin Post-Yapısalcı Analizi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çetin, H. (2002). Acil Durum veya Doğal Afet Sonrası Türkiye'de Arama ve Kurtarma Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Tek Merkezden Organize Edilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çiçek, M. (2001). Doğal Afetlerde Karar Destek Sistemine Yönelik Bir Yönetim Bilişim Sistemi Çalışması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Doğan, A. (2017). İstanbul'da Meydana Gelen Doğal Afetler ve Sosyal Hayata Etkisi (XVI-XVIII. Yüzyıl). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Doğusal, S. (2005). Doğal Afetler ve Kurumsal Yapılaşma (Değişme). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Durna, H. (2009). 10.Sınıf Coğrafya Dersinde Doğal Afetler Konusunun Aktif Öğrenme Yöntemi İle Öğretilmesi ve Öğrenci Başarısına Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ekinci, E. (2001). Türk Silahlı Kuvvetlerinin Doğal Afetlerde Kullanılmasında Bir Karar Destek Sistemi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Enginol, İ. (2000). Doğal Afetler ve Sağlık Kurumlarında Kriz Yönetimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Erdoğan, H. (2009). Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Doğal Afetler Konularının Coğrafi Bilgi Sistemleri Uygulamaları İle Öğretimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ersöz, F. (2013). Doğal Afetler Ve Sağlık Kurumlarının Kriz Yönetimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Gültekin, M. S. (2003) . Kriz Yönetimi ve Kriz Yönetiminin Doğal Afetlerde (Deprem) Etkinliğinin Arttırılmasına Yönelik Bir Öneri (Marmara Depremi`nde TSK Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

Irkıçatal, G. (2014). Doğal Afetlerin İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Yaptıkları Resimler Üzerine Etkileri (Van İli Deprem Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İnmez, İ. (2005). Doğal Afetlerin Ekonomik Etkisi: 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Kahyaoğlu, B. (2016). Tekirdağ Kentinde Doğal Afet ve Eğitim Parkı Planlanması Üzerine Bir Çalışma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.

Karaca, S. S. (2007). Doğal Afetlerin Toplumsal Tarihin Oluşumundaki Etkisi ve Tarih Öğretimindeki Yeri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Karataş, O. (2011). İlköğretim I. Kademe Sosyal Bilgiler Dersi Doğal Afet Eğitiminde Drama Tekniğinin Öğrencilerin Başarılarına Etkisi: Deneysel Çalışma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

Kaymak, F. (2003). İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Doğal Afetlerle İlgili Kavramları Anlama Düzeyleri ve Kavram Yanılgıları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

Kebabcı, K. (2015) Doğal Afetlerden Sonra Yüksek Öncelikli Tweet'lerın Tesbiti ve Özetlenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kocabaş, N. D. (2011). Türkiye'de Ortaöğretim Tarih Ders Kitaplarında Doğal Afetler Nasıl Yer Alabilir? (Bir Model Önerisi). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Leblebici, Ö. (2004). Doğal Afetlerde Kriz Yönetimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Okutan, H. (2003). Küresel İklim Değişikliklerinin Doğu Karadeniz (Çayeli-Rize) Yöresindeki Bazı Doğal Afetlerle İlişkilerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Orhon, E. (2002). Açık ve Yeşil Alanların Doğal Afetler (Deprem) Durumunda Kullanımının Düzce Örneğinde İrdelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Özdoğan, F. (2016). Doğal Afet Zararlarının Azaltılmasında Mimarlık Eğitiminin Yeri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Sarıbekir, G. (2013). 2000-2008 Yılları Arasındaki Doğal Afet Sigortaları Kurumu Tazminat Veri Modellemesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sipahioğlu, K. (2003). Doğal Afet Yönetim Sisteminde Etkinliğin Arttırılması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Soygüzel, H. (2002). Türkiye`de Doğal Afetlerde Kriz Yönetimi (Marmara Depremi Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Tabaklar, T. (2012). Doğal Afet Yönetimi İçin İş ve İnsani Lojistiğin Bütünleşmiş Bir Çerçevesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Tabiloğlu, D. (2015). Vergi Hukuku Açısından Doğal Afetler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Taş, G. (2003). Türkiye`de Ortaöğretim Kurumlarında Doğal Afetler (Deprem, Kütle Hareketleri, Volkan, Don Olayı) Konularının Öğretiminin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tilki, M. (2013). Çorum Havzası ve Yakın Çevresi'nde Doğal Afetler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tokmak, M. (2012). Doğal Afetlerde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) Etkin Kullanımı: Kocaeli ve Van Depremi Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Türen, U. (2000). Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Doğal Afetlere Müdahale Kabiliyeti Üzerine Bir Model. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Uluğ, M. (2003). Sektörlerde Doğal Afetler Arama ve Kurtarma Birliklerinin Yer Seçimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ursavaş, M. (2016). Ortaokul Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Doğal Afetler Konularına Yönelik Öğrencilerin, Farkındalık, Bilinç Düzeyleri ve Görüşlerinin İncelenmesi (Burdur İli Örneği) . Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Uslanmaz, A. (2004). Kriz Yönetimi ve Doğal Afetlere Hazırlık: Düzce Deneyimi ve Yeni Bir Model Önerisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Uzunlar, M. (2003). Yerel Yönetimlerde Doğal Afetlerde Kriz Yönetimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Uzunyol, B. (2013). 8. Sınıf Öğrencilerinin Doğal Afetler Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Ünal, A. (2004). Doğal Afet Sigortacılığının Türkiye ve Dünyadaki Uygulaması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul.

Vatandaşlar, C. (2012). Orman Yollarının Doğal Afetlerde Acil Ulaşım Yolu Olarak Kullanım Olanakları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ek 2.Makalede İncelenen Doktora Tezlerinin Listesi

Akar, S. (2013). Doğal Afetlerin Kamu Maliyesi Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bayram, A. (2015). İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Doğal Afetlere Dayalı Kriz Yönetimi ve İstanbul Halkının Bakış Açısı. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Değerliyurt, M. (2013). Antakya'da Doğal Afet Risk Analizi ve Yönetimi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Genç, F. N. (2005). Türkiye'de Doğal Afet (Yıkım) Olayları Sonrası Kent Yenileme Uygulamaları: 1999 Marmara Depremi Örneği. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kalkancı, Ç. (2014). Doğal Afet Yönetiminde Kış Koşulları İle Mücadelede Acil Müdahale Ekiplerinin Organizasyonu. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Koç, S. (2004). 1923-2000 Yılları Arasında Türkiye'de Doğal Afetler: 1999 Marmara Depremleri Hakkında Haber Söylemleri ve Kamuoyu Araştırması. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Koçak, H. (2004). Bir Doğal Afet Olarak Depreme Hazırlıklı Olma Bilinci ve Katılım: ABD, Japonya ve Türkiye Afyon İli Örneği. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sarıköse, S. T. (2013) XIX. Yüzyılda Çukurova'da Doğal Afetler ve Salgın Hastalıklar. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Satılmış, S. (2012). Aydın Vilâyetinde Doğal Afetler (1850-1900) . Yayımlanmamış Doktora Tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Sungur, Z. (2004). Doğal Afet Kaynaklı Risk Olgusunun Petrokimya ve Akrilik Kimya Sanayi Sektöründe Sosyolojik Açıdan Değerlendirilmesi: Kocaeli ve Yalova Uygulamaları. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eşkişehir.

Şahin, Y. (2002). Doğal Afet Düzenlemeleri ve Yerel Özerklik. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yavaş, H. (2004). Doğal Afetler Yönüyle Türkiye'de Belediyelerde Kriz Yönetimi (İzmir Örneği) . Yayımlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.